

דגם תשובות – בית, חינוך ומשפחה – עולים חדשים – מס' 005374, קיץ תש"ף

הערה למעריך: הכתוב בסוגריים מרובעים אינו מחייב את הנבחן.

פרק ראשון

על הנבחן לענות על ארבע מן השאלות 1-5.

1. "טובים השניים מן האחד"

- א. (1)** התכונה – גומלת חסדים.
חשוב שלכלה של יצחק תהיה דווקא תכונה זו כדי שתהיה מתאימה ליצחק, שגדל במשפחה גומלת חסדים.
(2) בני המשפחה אמרו שצריך לקרוא לרבקה ולשאול אותה.
לומדים שנדרשת הסכמה של האישה.
(עמ' 15-16)
- ב. (1)** כדי שיהיה העולם מיושב (עמ' 23).
(2) בית שמאי – לאחר שנולדו שני זכרים. בית הלל – לאחר שנולדו זכר ונקבה (עמ' 25).

2. יצר ויצירה

- א.** – שאיש זה לא ידבר עם אישה זו מטוב ועד רע.
– שלא ידורו באותה שכונה.
– אם מוחזק כחשוד על העריות, ראוי לגעור בו ולאיים עליו בנידוי.
[הערה למעריך: די בשתי הוראות]
(עמ' 47-48)
- ב. (1)** כי בשעת מלחמה יש חשש גדול יותר להתרופפות מוסרית וערכית.
(2) לא לנבל את הפה, ובמיוחד במסגרת מעורבת של נשים וגברים.
(עמ' 48)
- ג.** דיבור מכובד; הימנעות מקלות ראש; הימנעות מתנועות בעלות רמיזה מינית; הימנעות מחיבוק, נישוק ונגיעה; הימנעות מהסתכלות לשם הנאה; כבוד לאחר ואי־פגיעה בו; לא להשפיל ולא להטריד (עמ' 49).
[הערה למעריך: די בשתי הוראות]

3. קידושין ונישואין

- א.** – כדי לא לבייש את מי שאינו יודע לברך.
– חשש שהחתן לא יתכוון כראוי בברכה בשל טרדתו.
(עמ' 72)
- ב.** – כדי שתהיה מזכרת בידה תמיד.
– כי הטבעת היא עגולה ואין לה סוף, וכך הברית בין האיש לאישה היא ברית עולם ואין לה סוף.
(עמ' 73-74)
- ג.** דעות למעשה הנקרא "חופה":
– החתן מביא את הכלה לחדר המיועד לחתן ולכלה [אג: לביתו] [לשם נישואין].
– החתן מכסה את הכלה בהינומה.
[לקבל: פריסת סודר על ראש החתן והכלה בשעת הברכה].
[הערה למעריך: די בשתי דעות]
(עמ' 77)

4. בניית הבית

- א. (1) קשר טוב בין בני זוג.
(2) החושך יוצר אווירה קודרת; בשל החושך עלולות להתעורר מריבות בבית; הדלקת הנרות ממלאת את הבית אור ושמחה.
(עמ' 101-102)
- ב. אם אדם זכה — אשתו עוזרת לו, ואם הוא לא זכה — אשתו פועלת נגדו (עמ' 101).
ג. (1) לגרום לאשתו צער.
(2) כי היא עלולה לבכות בנקל ["מתוך שדמעתה מצויה"] אנ: כי היא רגישה יותר ובקלות אפשר לגרום לה צער.
(עמ' 102)

5. גירושין; ייבום וחליצה

- א. (1) יש מצבים שבהם בית הדין מכריח בעל סרבן לתת גט עד שהוא אומר שהוא מסכים.
(2) אם הנישואים אסורים על פי ההלכה (כגון כוהן הנשוי לגרושה); אם הבעל חולה במחלה מסוכנת ומדבקת; אם הבעל עקר; אם הבעל אינו מפרנס; אם הבעל אינו מוכן לחיות חיי אישות עם אשתו; אם הבעל נואף ובוגד; אם הבעל נטש את משפחתו; אם הבעל מתעלל פיזית או נפשית באשתו.
[הערה למעריך: די בשני מצבים]
(עמ' 155)
- ב. (1) כאשר אח נשוי מת ולא השאיר אחריו ילדים.
(2) חליצה ולא ייבום.
(עמ' 158)

פרק שני

על הנבחן לענות על ארבע מן השאלות 6-10.

6. "טובים השניים מן האחד"

- א. נתינה גורמת לאהבה. "בהיותם נותנים השלמה זה לזה, יאהבו זה את זה" (עמ' 18).
ב. — בהריון ובלידה יש צער וקושי ולעיתים גם סיכונים, והתורה אינה מצווה לקיים מצווה שיש בה צער וסכנה.
— הקב"ה הטביע בטבעה של האישה את הרצון לזוגיות יותר מאצל האיש, ולכן אם הייתה מצווה בפרייה ורבייה והיה מתברר שבעלה עקר, היה עליה להתגרש מבעלה האהוב ולהינשא לאדם אחר, וזהו ציווי שנוגד את הטבע האנושי, ולכן התורה לא ציוותה עליו.
[הערה למעריך: די בנימוק אחד]
(עמ' 27)

7. מחויבויות שבין איש לאשתו

- א. (1) שטר שבו רשומות התחייבויות של האיש לאשתו בזמן היותם נשואים וכן התחייבויות למצבים שבהם יסתיימו הנישואים (מיתת האיש או גירושין).
(2) כדי שלא תהא האישה קלה בעיני בעלה לגרשה בשעת כעס או מכל סיבה אחרת [ההתחייבות הממונית תעצור את האיש מלהחליט החלטות פזיזות ובלתי שקולות].
(עמ' 91)
- ב. עורכים הסכם גירושין המפרט את כל החישובים הכלכליים בין האיש ואשתו [לקבל: חוק המדינה והנוהג כיום בבתי הדין הוא לחלק את הרכוש בין בני הזוג] (עמ' 92-93).

8. מצוות עונה

- א. (1)** הביטוי "יחסי מין" מבטא פורקן יצרי ומפגש בין שני המינים. הביטוי "חיי אישות" מבטא חיים מאוחדים של שני אנשים שהם כאיש אחד ומתוך כך כבשר אחד (עמ' 117).
- (2)** טעמים למצוות עונה:
- הקדמה למצוות פרייה ורבייה.
  - הקשר הפיזי מאפשר חיבור עמוק בין בני זוג.
- [הערה למעריך: די בטעם אחד]
- (עמ' 118)
- ב.** גילויי חיבה בין בני זוג הם עניין שבינם לבין עצמם. החצנת הקשר האינטימי ביניהם מוזילה אותו ומפחיתה את ערכו ואת עוצמתו (עמ' 121).

9. טומאה וטהרה

- א. (1)** גדורה בגדר של שושנים.
- (2)** די באזהרה קלה כמו גדר של שושנים כדי שבני זוג יפרשו זה מזה, ואין צורך בגדר של אבנים, כלומר במחסום ממשי [לקבל: גדר שקל לפורצה ושמירתה מסורה לליבם ולמסירות נפשם של בני הזוג].
- (עמ' 131-132)
- ב.** הפסק טהרה, שבעה נקיים וטבילה (עמ' 133-134).

10. שאלות קצרות

- א.** אפשר לראות מבחוח את המתרחש במכוננית, ומכונניות עוברות אחת לכמה דקות (עמ' 43).
- ב.** שני תנאים הכרחיים לטבילה כשרה:
- כל הגוף צריך להיות בבת אחת בתוך המים.
  - שלא יהיה דבר החוצץ בין הגוף למים.
- (עמ' 134)
- ג.** "דת משה" — צו התורה. "דת יהודית" — צו שמקורו בדברי חכמים (עמ' 143).

פרק שלישי

על הנבחן לענות על ארבע מן השאלות 11-15.

11. "טובים השניים מן האחד"

- א. נתינה גורמת לאהבה. "בהיותם נותנים השלמה זה לזה, יאהבו זה את זה" (עמ' 18).
- ב. — בהריון ובלידה יש צער וקושי ולעיתים גם סיכונים, והתורה אינה מצווה לקיים מצווה שיש בה צער וסכנה.
- הקב"ה הטביע בטבעה של האישה את הרצון לזוגיות יותר מאצל האיש, ולכן אם הייתה מצווה בפרייה ורבייה והיה מתברר שבעלה עקר, היה עליה להתגרש מבעלה האהוב ולהינשא לאדם אחר, וזהו ציווי שנוגד את הטבע האנושי, ולכן התורה לא ציוותה עליו.
- [הערה למעריך: די בנימוק אחד]
- (עמ' 27)

12. מחויבויות שבין איש לאשתו

- א. (1) שטר שבו רשומות התחייבויות של האיש לאשתו בזמן היותם נשואים וכן התחייבויות למצבים שבהם יסתיימו הנישואים (מיתת האיש או גירושין).
- (2) כדי שלא תהא האישה קלה בעיני בעלה לגרשה בשעת כעס או מכל סיבה אחרת [ההתחייבות הממונית תעצור את האיש מלהחליט החלטות פזיזות ובלתי שקולות].
- (עמ' 91)
- ב. עורכים הסכם גירושין המפרט את כל החישובים הכלכליים בין האיש ואשתו [לקבל: חוק המדינה והנוהג כיום בבתי הדין הוא לחלק את הרכוש בין בני הזוג] (עמ' 92-93).

13. התנהלותה של משפחה

- א. צריך לשתף כדי לנסות לשכנע אבל לא בכפייה (עמ' 183-184).
- ב. התמסרות לעבודה ציבורית עלולה לפגוע במשפחה הפרטית. לכן נדרשת הסכמה ותמיכה של בן הזוג ובעזרתה אפשר למלא את המשימה (עמ' 184).

14. קרבה בין האיש לאישה

- א. (1) הביטוי "יחסי מין" מבטא פורקן יצרי ומפגש בין שני המינים. הביטוי "חיי אישות" מבטא חיים מאוחדים של שני אנשים שהם כאיש אחד ומתוך כך כבשר אחד (עמ' 197).
- (2) טעמים למצוות עונה:
- הקדמה למצוות פרייה ורבייה.
- הקשר הפיזי מאפשר חיבור עמוק בין בני זוג.
- [הערה למעריך: די בטעם אחד]
- (עמ' 201)
- ב. גילויי חיבה בין בני זוג הם עניין שבינם לבין עצמם. החצנת הקשר האינטימי ביניהם מוזילה אותו ומפחיתה את ערכו ואת עוצמתו (עמ' 201).

15. שאלות קצרות

- א. אפשר לראות מבחוץ את המתרחש במכונית, ומכוניות עוברות אחת לכמה דקות (עמ' 43).
- ב. בגירושין צריך לכתוב שטר:
- כדי שלא תטען המזנה על בעלה שבעלה גירשה.
- כדי שלא יהיה מעשה הגירושין מצוי הרבה.
- במהלך כתיבת הגט האיש עשוי להירגע ולהתחרט על הגירושין.
- [הערה למעריך: די בסיבה אחת]
- (עמ' 78)
- ג. כדי ללמוד מן הנאמר עליו הנחיות חינוכיות להורים ["דרוש וקבל שכר"] (עמ' 185).